

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ZÁŘÍ 2015*** ROČNÍK XVI.*** ČÍSLO 9

Cítát inspirující:

„Poezie ukazuje lidi ne v lepším, ale v klamném světle.“

Michal Viewegh

on

Jaro

Filip

pričasto

spomínal

na Paríž

v útrapách

intelektu

zakúš al

fľašu sektu

po rokoch rozkrútenia

v bláznivom mlyne snenia

zádušná melanchólia isto ťa

zloží pod obraz boží

koketnej krásky

z rádia priplával Charles Aznavour

Pavel Urban

ZÁVIDÍM SLOVÁKŮM

Nejsem závistivý člověk, možná závidím jen lidem, kteří mají víc času než já, ale jinak ne. A jestli závidím něco Slovákům? Borovičku? Tatry? Ne, jste na omylu. Ale na Světu knihy letos v květnu v Praze jsem jako každý rok navštívil stánek Slovenska. Objevil jsem tam dvě knižní publikace. A ty slovenské literatuře opravdu závidím!

Jedná se o dvě antologie, ta první s červeným přebalem se jmenuje „Päť x Päť, Antológia súčasnej slovenskej prózy“ (vydalo Literárne informačné centrum v roce 2011). Druhá se žlutým přebalem potom o rok později (2012) „Päť x Päť, Antológia súčasnej slovenskej poézie“. Obě publikace představují vždy dvacet pět současných autorek a autorů, kteří vstoupili do literárního povědomí po roce 1989. U prózy sestavil onen slovenský tým Peter Karpinský, u poezie Ján Gavura. Víím, že sestavovat podobné antologie je vždy ošidné, protože vždy může někomu chybět ten či onen autor či autorka, ale myslím si, že k seznámení se se slovesnou současnou literaturou touto formou je opravdu inspirativní.

Ve výboru jsem našel známá jména (Hvorecký, Kapitáňová, Pavkončín, Rankov, Juráňová) a o některých jejich knihách jsem psal i v Kobře. Pochopitelně že jsem objevil i nová jména a třeba si knihy těchto autorů rád vyhledám, vypůjčím a možná o některé opět napíši. Přiznám se, že u prozaiků jsem těch známých jmen objevil víc, u poezie jde pro mne o většinou neznámá jména, ale jsem rád, že se do oné elitní společnosti dostal Pavol Garan, jehož tvorba se objevila i v ČAJi. Nakonec potkáváme se na Martinské poetické jeseň a jeho sbírku Smrt' zahroteným prstom mám doma i s věnováním.

Možná si řeknete: „Dobrá!, ale co vlastně Slovákům ten Franc závidí? Právě tyto publikace, protože v Čechách se podobné výbory, pokud víím, nepodařilo vydat. Sice vycházejí sbírky s nejlepšími básněmi roku, ale přiznám se, že se mi moc nelíbí. A četl jsem například v Hostu dost připomínek a polemik k těmto výběrům.

Třeba se stane slovenský příklad inspirací i pro české nakladatele. Do té doby musím Slovákům pouze závidět a držet palce, aby se

slovenské autorky a autoři stále více prosazovali v Čechách, a to dokonce v originále. Nakonec jsem rád, že si letos v „septembri“ opět zopakují krásnou „slovenčinu“ v Martině! A možná přijde řeč i na představené antologie!

Václav

Úvodní báseň Pavla Urbana převzata ze stránek

http://www.tkmartin.sk/swift_data/source/dokumenty/Almanach%20MPJ%202013.pdf

VÍTE, ŽE ...

- Václav Franc uveřejnil v „Letní příloze“ časopisu „Zdravotnictví – Medicína“ (vyšlo 7.srpna 2015, číslo 7-8) povídku „Náš pan doktor“ a „Střípky ze zubní ordinace“ (celkem 5 minipříběhů - „Překvapený pacient“, „První můstek“, „Jak se nejlépe seznámit se sousedy“ „Regulační poplatky“ a „Čím bude“.

- Dana Beranová jako členka „Písničkářů Ze šuplíku“ vydala se svým manželem Hynkem Beranem první CD „Múza.“ Na CD najdete 15 písniček z repertoáru skupiny. Další podrobnosti viz <http://zesupliku.cz/?p=1448> .

- Dana Beranová a Václav Franc za doprovodu „Písničkářů Ze šuplíku“ vystoupili v pražské kavárně „Jiný kafe“ v rámci „Večeru přiměřených depresí č.131“ v pátek 28.srpna 2015.

- Ilona Pluhařová vydala svoji novou knihu pro děti „O popletené víle Komolíně“ (viz str.11).

- Bohumír Procházka získal 2.cenu za eseje „Život bez knihy“ v kategorii próza na literární soutěži v rámci Polabského knižního veletrhu 2015 v Lysé nad Labem.

Václav

ČAJ č. 108 – PETR ŠULISTA

Sliboval jsem Vám, že se trochu víc zaměřím na neprávem opomíjené jihočeské autory, a tak si dovoluji představit strakonického básníka Petra Šulistu a především jeho tvorbu (viz již báseň na titulní straně „Náhlé souznění“). A připomínám, že už mám v hledáčku další autory, které jsem „objevil“ na svých cestách kolem českých Budějovic a Písku.

Dalším hostem je Angela Horáčková, ta je z našeho kraje, takže vlastně domácí, nakonec o tom svědčí i její báseň „Sobotka“, ale i další tvorba.

Rozhovor poskytla ČAJi Alena Bartoňová z Jilemnice, která nedávno pokřtila svoji třetí knihu „Ranní rosa v kopřivách aneb ještě jednou do třetice“, byl jsem poctěn kmotrovstvím. A o knize jsem napsal i do dnešního ČAJe. Kadeřnice a autorka toho v životě stíhá opravdu hodně, nakonec se přiznala, že život bere s nadhledem: „Nemám se proč mračit!“

Domácí autory zastupuje Karel Rais z Kumburského Újezdu básněmi ze souboru „Studánky“.

A zároveň Vás pozvu k četbě knihy, která si určitě zaslouží Vaši pozornost. Jedná se o knihu Dany Beranové „Eva a Kniha poznání.“

Václav

POPRVÉ S PŘÍLOHOU RUM

Jak jsem avizoval, tak v zářijovém ČAJi poprvé vychází příloha „RUM DO ČAJE“, která obsahuje povídky čtveřice autorů (Zora Šimůnková, Jan Řehounek, Jiří Wilson Němec a Václav Franc) a dvě básně (Jiří Wilson Němec).

Přiznám se, že jsem očekával trochu větší zájem ze strany autorů, ale první vlaštovka je na světě. Tak třeba v dalším, lednovém čísle, už bude nabídka pestřejší.

Václav

Nela Fialová: SLEPICE V AFRICE

Když jsem předával v dubnu 1.cenu v kategorii poezie na Řehečské slepici talentované ještě ne jedenáctileté autorce z Velké Dobré u Kladna Nele Fialové, přál jsem jí, aby se jí v brzké době vyplnilo jedno přání – vydat sbírku poezie.

O dovolené jsem měl možnost setkat se v Jičíně s Nelou Fialovou a jejími rodiči opět. Tentokrát mně předala s věnováním sbírku „Slepice v Africe“, která vyšla nedávno. Musím napsat, že mám vždy radost, když se autoři, ocenění u nás na „Slepici“ umístí i na jiných soutěžích, nebo vydají knihu či sbírku. Jednak to propaguje i naši soutěž, ale především to dokazuje, že naše porota poznala autorovu kvalitu.

Takže jsem měl dvojnásobnou radost, když jsem si přečetl básničky a uviděl i titulní obrázek, který mnohostranně talentovaná autorka nakreslila. Další ilustrace v textu doplnil Miroslav Hoštička.

Oceňuji autorčiny nápady, nevšední pointy básniček, i když v úvodním mottu přiznává, že:

„Nebudu psát verše srdceryvné.
Je mi deset. Bylo by to divné.“

Nela dokáže vtipně uchopit téma, nebojí se ani limeriků. Na její tvorbě je vidět, že čte, hraje na hudební nástroje, má cit pro rytmus. Její tvorba je současná, nemoralizuje, ale dokáže i poučit (např. básně „Na síti“ a „Na iPadu“), potěšila mě i tím, že zabrousila do zubařského světa („Ortodont“).

Třeba ve čtyřverší „Vánoční svátky“ dokáže krátce vystihnout atmosféru a především naše „moderní“ Vánoce:

„Těšíme se na Ježíška,
cukrovím si cpeme bříška.
Užíváme zimní svátky
od pohádky do pohádky.“

A co třeba báseň „Vši ve škole“, kde vystříhla krásně vtipné

čtyřverší (pouze úryvek básně):

„Ve škole se objevila
veš.
V bezpečí je školníková
pleš.“

A tak by se dalo pokračovat dále, prakticky u každé básně, ve sbírce jsem nenašel žádné slabé místo. Je až neuvěřitelné, že takovou nápaditou poezii napsala desetiletá dívka, ale je to tak. Navíc Nela nepíše nějaké laciné veršovánky, což dokazuje výbornou básní na konec „Život řeky!“

Pochopitelně že autorku čeká ještě dlouhá cesta, pokud se chce poezii věnovat i nadále. Musí hodně číst, sledovat další autory, vývoj a pochopitelně i dospívání může přinést nové pohledy na život a tím i nepochybně na tvorbu. V každém případě si myslím, že Nela Fialová má našlápnuto k celé řadě literárně kulturních počinů. Bude záležet na ní, kterým směrem se nakonec vydá, v každém případě ji přeji hodně zdarů na další cestě za literárními úspěchy.

Václav

Knihu lze koupit :

<http://www.beletrie.eu/knihy/slepice-v-africe.html>

<http://neoluxor.cz/detske/slepice-v-africe--231553/>

[https://www.mall.cz/knihy-beletrie-deti/100000341566?
tab=parameters](https://www.mall.cz/knihy-beletrie-deti/100000341566?tab=parameters)

<https://www.bux.cz/knihy/192641-slepice-v-africe.html>

<http://www.patro.cz/produkt/1076779517-slepice-v-africe>

<http://www.literis.cz/kniha/slepice-v-africe-nela-fialova/>

<http://www.knihy-trojan.cz/detail.asp?auto=180765>

<http://www.knihkupectvi.mobi/knihy/slepice-v-africe.html>

... a další. Dle našich informací by měla být k dostání i v některých kamenných knihkupectvích, seznam ovšem nemáme. Jedním z hlavních distributorů by měl být Neoluxor.

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ

Sylwia CHUTNIK :Kapesní atlas žen

V polském originálu „Kieszonkowy atlas kobiet“ vyšlo v Krakově 2009, český překlad Martina Bořilová, Barbora Gregorová, Jan Jeništa a Lucie Zakopalová, vydalo Fra v roce 2014

Sylwia Chutnik je mladá polská autorka (nar. 1979), která vedle psaní působí jako aktivistka bojující za práva matek. Její „Kapesní atlas žen“ je prvotina, ale opravdu velmi zdařilá. Ve čtyřech delších povídkách je spojujícím prvkem bazar, místo kde se setkávají nejrůznější osoby lidí, převážně žen. Autorka bez servítků ukazuje realitu života v postkomunistickém Polsku, resp. Ve Varšavě, všímá si nejrůznějších zákoutí, ukazuje, jak vypadá život mimo oficiální místa, nákupní centra a krásný život z reklam.

V úvodní povídce „Bazaračky“ čtenáře seznamuje s prostředím a s Marií (mimořádně Marie jsou vlastně všechny autorčiny hrdinky), která touží po obyčejném životě, ale sama nemůže mít děti, manžel odchází za jinou, se kterou má dítě. A Marie si svoje dítě vysní ve špinavém prostředí, jezdí s kočárkem plným „odpadků“ po městě a hýčká si svoje „dětátko“ až do hořkého konce.

Druhá Marie v povídce „Spojky“ nás seznamuje s prostředím čekáren na poliklinikách a nemocnicích, kam si lidé jsou vylít svoje srdíčka. Čekárna jako jediné místo, kde je někdo ochoten vyslechnout jejich příběh. A Marie má co vyprávět, narodila se před válkou, viděla umírat svoji matku, jako Židovka utekla z gheta, ale stále se bojí, protože ví, že ani dnešní společnost není Židům nakloněna. Bojí se až nakonec skončí ve sklepe domu, neboť ona byla shodou okolností za války zachráněna, odešla ze sklepa, kde všichni po náletu zahynuli, před náletem.

Třetí povídka má za hlavní postavu muže Mariána (povídka „Napodobeniny“), cukráře v důchodcovském věku, který není „pravým mužem“. Je svobodný, jeho okolí jej považuje za homosexuála, má ženské koníčky, uklizený byt a vůbec v kavárně

Fantazie žije jiný život.

Závěrečná povídka „Princezny“ vypráví příběh jedenáctileté Marušky, holčičky na počátku puberty, která žije s rodiči a nemocnou babičkou, (její poslední měsíce života, postupující nemoc, jsou bravurně vykresleny), má být hodnou holčičkou, jak si všichni přejí, ale Maruška nechce být taková, jak ji všichni vidí. Vždycky musí něco pokazit, nakonec žije svůj dvojitý život, něco jako Jekyll a Hyde, až do rozhodujícího zážitku, kdy ve sklepech domu potká Marii z druhé povídky. Následně dojde k osudnému požáru bazaru, ve kterém má Maruška prsty.

Všechny čtyři povídky tvoří součást jednoho textu, jedné sondy do života obyčejných lidí s nimiž se život nemazlil. Myslím si, že podobná sonda do života české společnosti, v české literatuře chybí. Jsem zvědav, jak se Sylwia Chutnik bude profilovat v dalších dílech. Rád si je přečtu.

A pár ukázek, které jsem si poznamenal:

str. 84 o důchodcích a náhledech společnosti na ně: „... byl jsem otravný, využíval jsem pomoci rodiny. Neumřel jsem. Dostávám důchod. Dejchám vzduch mladých lidí.“

str. 98 „Nic už tu nemáme, dokonce ani průmysl. Dokonce ani lidi.“

str. 192: „Jen na chvíli změnit celý svět, hodit zrníčko do bezchybného stroje. Ať se něco děje, ať se všichni probudí, ať se na chvíli zastaví. Co by se tu dělo, zejména tady, v tomhle chlívku.“

Kniha, i přes vykreslené chmurné osudy hlavních hrdinů, se mi líbí. Autorka mistrně vystihuje postavy (třeba babička Marušky a její předchozí život úřednice je na pár odstavcích ukázán výborně), zároveň má v příběhu fantazii, snění hrdinek, touhu po lepším světě. Myslím si, že kniha ukazuje, že lze i na malém prostoru vytvořit kvalitní literární obraz současnosti s retrospektivními návštěvami minulosti.

Václav

*Monika
Eberlová
a
Luděk
Hejrovský*

*Vám s radostí oznamují, že své cesty životní spojili
v jednu společnou
dne 11. července 2015, ve 12:30 hodin
v Koberovech, na louce nad penzionem Hamštějn*

Monika Eberlová, dlouholetá členka LiSu, vstoupila do stavu manželského!

KURZY TVŮRČÍHO PSANÍ PAVLA JONÁKA

17 září v 18:00 do 19 listopad 20:00, Židovská škola v Jičíně
Židovská č.p. 100, 50601 Jičín Lektor: Pavel Jonák, DiS.*

Každý čtvrtek 18 - 20 hod. Cena 1000 Kč

přihlášky e-mailem na: paveljonak@email.cz

Kurz pro ty, kteří aktivně píšou i pro ty, kterým doposud chyběla sebedůvěra. Kurz pro ty, kteří rádi čtou a svoje postřehy rádi sdílí.

Kurz pro milovníky příběhů, slov i nezbytného ticha mezi řádky.

Lekce budou postaveny na metodě close reading - pomalého studování textů (a světa kolem), budeme objevovat zákonitosti psaní prózy i poezie, to vše bude přizpůsobeno aktuálnímu složení skupiny.

Pavel Jonák (* absolvent VOŠ Jaroslava Ježka v Praze a druhého ročníku již bývalé Literární akademie Josefa Škvoreckého)

<http://www.lepsitext.cz/?s=uvod>

MÚZA – naše první CD

Od první písničky, kterou jsme s Hynkem společně stvořili, uběhlo zhruba pět let. Nyní máme ve zpěvníku písniček asi 40, až na výjimky psané vždy v ustáleném pořádku – já text, manžel melodii.

A právě nyní jsme dokončili naše první CD s 15 z nich. Vybrali jsme samozřejmě písničky ze začátků naší tvorby, možná ještě trochu ovlivněné lidovou písničkou.

Každá naše písnička byla velká radost – když jsem manželovi poprvé přečetla slova, když on mně poprvé zahrál melodii, když jsme ji začali nacvičovat a posléze ji představili posluchačům.

Natočit CD v podmínkách běžné české domácnosti byl úkol těžký, chvílemi se zdálo, že až nadlidský. Manžel nahrál všechny nástroje – nejen kytaru, harmoniku a housle, ale i druhou kytaru a v některých písničkách i druhé a třetí housle.

To vše se muselo odehrávat většinou v pozdních večerních hodinách, když nahrávání nebylo rušeno spuštěnou vodárnou, televizí nebo třeba kvákáním žab.

Hynek má v našem CD mnoho a mnoho hodin mravenčí práce. Mnohokrát měl pocit, že se už už blíží k tomu vysněnému souznění několika nástrojů a hlasů, když se ozvalo záhadné zadrnění jediné struny a on začínal znovu.

Ani tyto dílčí neúspěchy ho ale neodradily, a tak vám nyní představujeme naše první CD s názvem Múza. Název jsme vybrali podle jedné z našich písniček a také proto, že tím polibkem Múzy každý nápad na novou písničku začíná...

Dana Beranová

Převzato ze stránek „Písničkářů ze šuplíku“ - viz <http://zesupliku.cz/?p=1448>

Ilona Pluhařová : O popletené víle Komolíně

Kniha přináší vyprávění s novou postavičkou, která je volně zasazena mezi hrdiny z předchozích knih (O skřítku Stulíkovi; Stulík a Silenka). Víla Komolína by měla potěšit zejména děti z mateřských škol a mladší školní čtenáře. Zamotaná kouzla, čáry a máry zlých čarodějek nebo odhalování záhad otvírají pohádkový svět dobrodružství a napínavých příhod. Pro chytré hlavičky připravily pohádkové postavičky také hádanky a úkoly. Publikace odpovídá současným trendům interaktivity. Děti mohou nejen číst, ale s pomocí školní fólie i vybarvovat či provádět další aktivity vycházející z textu. Publikace zároveň navazuje na pohádkovou tradici města Jičína a jeho okolí.

Ilona Pluhařová představí knížku v rámci Knihovnické dílny v Knihovně Václava čtvrtka v úterý 8.září 2015.

Prázdniny jsou za námi, ale fotografická vzpomínka na stmeláč u Ilony ve Valdicích (pátek 24.července 2015) potěší. Zleva Draga Zlatníková, Ilona Pluhařová, Martin Žantovský a Václav Franc.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 16. Číslo 9. Září 2015.

(5.září 2015)

www.ikobra.cz